

Christian Ohm Franz Wölpmann

Disputatio Iuridicae De Successionis Testamentariae Praeludiis,

Rostochii: Pedanus, 1626

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731517504>

Druck Freier Zugang

Vorbereitung der
Testamentsnachfolge

Chr. Ohm (F. Wolpman) ^{Kert.} 16

R. U. im. 1626.

27.

707

Disputatio Juridica
 DE
SUCCESS-
SIONIS TESTA-
 MENTARIÆ PRÆLUDIIS,

Quam

REGENTE REGE REGUM
 AMPLISSIMA ET CONSULTISSIMA FA-
 cultate Juridica in inclyta Rosarum Academia
 approbante:

SUB PRÆSIDIO

Viri Clarissimi & Consultissimi

DN. CHRISTIANI O S M

J. U. D.

18. Feb
Ad diem 7. Januarij publicè discutiendam exhibet

FRANCISCUS Wolsman/ VERD. SAX.

Autor & Respondens.

Imp. in Novell. 164.

*Absq̃ DEO & justitia nihil unquam commode
 geri potest.*

ROSTOCHII

Typis JOACHIMI PEDANI Academ. Typogr.

Anno 1626.

708

Coronides
E x
JURE FEUDALI.
I.

Juris Feudalis auctoritatem, in casu feudali, non tantum legibus civilibus sed etiam Canonicis derogare, affirmamus.

II.

Juris Feudalis Capitulis ordinarijs non tantum auctoritatem, sed etiam extraordinarijs tribuendam esse dicimus.

III.

Juris Feudalis auctoritatem non tantum in controversijs feudalibus, sed etiam civilibus & Ecclesiasticis allegabilem esse, asserimus.

IIII.

Juris Feudalis auctoritatem non tantum laicas, sed etiam ecclesiasticas personas obligare, statuimus.

V.

Juris Feudalis, in decisione causæ feudalis,

807
dalis, ubi defectus, non tantum ad jus ci-
vile, sed etiam canonicum fugiendum es-
se, volumus.

VI.

Juris Civilis, in decisione causæ civilis,
ubi defectus, non tantum ad jus canoni-
cum sed etiam Feudale recurrendum esse,
concludimus.

Disputatio Juridica
DE
S U C C E S S I O N I S
T E S T A M E N T A R I Æ
P R Æ L U D I I S.
Placitum I.

Successio civilis a) est, quam jus civile
introduxit, deferturq; aut ex T E -
S T A M E N T O b) aut ab I N -
T E S T A T O . c)

Ordinatæ quæ traduntur, cum perspicua & facilia
redduntur, quò lucidiùs intelligantur, secund. Paul. *in*
l. quò lucidiùs, 1. ff. d. except. doli. Junctâ Gloss. *in verb.*
quò lucidiùs. faciliùsq; memoriæ, quæ aliàs labilis, Papin.
in l. peregrè. 44. ff. de Acquir. vel amit. poss. & exigua est.
Just. *in §. sed etsi. 16. l. tanta. 2. de vet. jur. enucl. in hærent.*
Sciendum est, successiõnem duplicem esse, scil. Civi-
lem & Prætoriam. Hermog. *in §. æquè. 4. l. munerum. 1. ff.*
de Muner. & honorib. Civilis propriè appellatur Here-
ditas: Gaj: *in l. nihil est aliud. 24. ff. de V. S. Jul. in l. here-*
ditas. 62. ff. d. R. J. Cujus appellatione non solum ve-
niunt res ipsæ hereditariæ, quas defunctus post se reli-
quit,

A

liquit,

liquit, sed successio in universum jus: Jul. in d. l. hereditas. 62. Gaj. in d. l. nihil est aliud. 24. Afric. in l. bonorum. 208. ff. de V. S. hoc est, commoda & incōmoda, debita, & indebita obligationes passivæ & activæ, juxta Pomp. in l. hereditatis. 119. ff. de V. S. non autem regulariter personales ex delictis præsertim provenientes. Pomp. in l. sicuti. 38. ff. de R. J. Paul. in l. constitutionibus. 33. ff. de Oblig. & act. Imp. in §. non autem. Inst. de perp. & temp. act. Vox enim dura & lex iniqua videtur, quæ pro delicto patris admisso filium affici pœna jubet: Deut. 24. v. 16. I V. Reg. 14. v. 20. I I. Paralip. 25. v. 4. Ezech. 18. v. 20. dum quilibet ex suo admisso sorti subijcitur, nec alieni criminis successor constituitur: prout ait Callistr. in l. crimen. 26. ff. de pœn. & pœna tantum constituitur in emendationem hominum, quæ mortuo eo, in quem constitui videtur, desinit, prout ait Paul. in l. si pœna. 20. ff. de pœn. Vlp. in l. is qui. fin. ff. ad L. Jul. Majest. Imò & ulterius progredi expressè prohibetur per Imp. in l. sancimus. 22. C. de pœn. propter rationes fundatas in §. non tantum. 2. l. civilis. 1. ff. de privat. delict. in d. l. sancimus. 22. in §. si jussu. 7. l. sed si. 17. ff. d. injur. in §. omnis autem. 5. inst. de Noxal. action. Nisi furto quid ablatum ad heredem furis pervenerit. per JC. Vlp. in l. in conditionibus. 9. & in §. conditio. 2. l. si pro fure. 7. ff. de condict. furt. Nisi lis fuerit contestata à principalibus personis. Imp. in §. non autem. 1. Inst. de perp. & temp. act. Vlp. in l. omnes pœnales. 26. item Paul. in l. constitutionibus. 33. ff. de Oblig. & Act. Gaj. in omnes actiones. 139. item Paul. in l. pœnalia. 164. ff. de R. J. Nisi pœna ipso jure alicui infligeretur, ut in casu tex. Auth. ex complexu. C. de incest. nupt. in cas. §. illicitarum. 3. l. cotem ferro. 11. item l. commissa. 14. ff. de Public. & Vectig. & alijs similibus.

b, Omnis

700
b) Omnis succedendi facultas principaliter ex jure est, ut disertè ait J& Vlp. in l. lege 130. ff. de V. S. & consequenter ex hominis voluntate. l. testamentum. 1. ff. què test. fac. poss. jus enim sive lex interdum sola, ac ita immediatè facultatem illam defert, interdum in sui societatem adsciscit voluntatem hominis, ac ita mediatè defert. Quare successio, quæ ex lege immediatè fit Legitima dicitur: per Vlp. in §. heres. 1. l. nec is. 17. & Paul. in §. si vero. 1. l. in plurimum. 70. ff. de Acquir. vel Omitt. hered. Vlp. in §. post decem. u. l. intestato. 3. & Pomp. in §. biquorum. 4. ff. de suis & leg. hered. Paul. in l. legitimam. 8. ff. de heredit. petit. quæ autem ex lege mediatè fit, Testamentaria dicitur. per Vlp. in d. §. heres. 1. l. nec is. 17. illa proximo tantum defertur ut expressè loquitur Vlp. in §. hoc hereditas. 2. & in §. legitima. 4. l. post consanguineos. 2. ff. de suis & leg. hered. Hæc autem nonnunquam, remoto & omissio proximo, extraneo. per Imp. in princ. Inst. de hered. inst. & Gaj. in l. non minus. 31. ff. eod.

c.) LL. 12. tabul. hereditas duplici modo defertur: vel testamento, vel ab intestato. Gaj. in l. hereditas. 1. conjuncta cum l. veluti. 3. ff. de Heredit. petition. Illa autem, quæ ex testamento defertur, priori loco explicanda erit, tanquam Nobilior: Vlp. in l. Julianus. 42. de Acquir. vel omitt. hered. Firmior: ratione legis simul & hominis voluntatis; cum duo vincula magis ligant: argm. Imp. in §. sed hodie. 2. Inst. de Adopt. & in §. cum ex aliena materia. 25. in fin. Inst. de Rerum divis. Principalior: Vlp. in l. quamdiu. 39. ff. de Acquir. vel amit. hered. Paul. in l. quamdiu. 89. ff. d. R. 7. Pomp. in l. illud dubitari. 77. ff. de Acquiri vel omit. hered. Vlp. in l. si quis. 11. ff. de Testam. tut. Imp. in §. hætenus. fin. inst. per quas pers. cuiq. acquir. & Potior: Imp. in l. habeat. 1. C. de Sacros. Eccles.

Placitum II.

Testamentorum species varia pro variorum temporum ratione reperiuntur: aliud nominarunt Comitjs a) Calatis b) aliud Procinctum c) aliud per As & libram. d) aliud Pratorium. e) aliud Mixtum f) ex quibus tandem Justinianum. g) Quodq; Origine & forma Juris Gentium dicimus. b)

Vt nihil antiquitatis penitus ignoretur, ait, *Impet in §. sed ut nihil, i. inst. de Test. ordin.* Considerandum est, Comitiorum (quasi conitorum à coeundo vel comeundo) usum esse antiquissimum, in politia Hebræorum, Græcorum, Romanorum & aliorum, de quibus latè & eleganter Althuf. *Politie. cap. 33. n. 30. & seqq.* Respectu politix Romanæ usum videmus ab initio sedis Romanæ, cum & ipse Romulus, habitis comitijs, in regem euectus, & primus Rex declaratus est. test. Dionys. Halicarn. *l. 2. num. 6. Antiq. Histor.* Horum tres fuerunt species pro triplici Quiritum distinctione: Curiata: Aul. Gell. *l. 15. c. 27. Noct. Attic.* quæ originem sumpsisse videtur à Romulo, apud Halic: *d. l. n. 7.* in quibus populus per Curias divisus sententia rogabatur, ut quod plures Curix statuisent, id jussu populi esse diceretur. Liv. *lib. 1. decad. 1.* Centuriata: Aul. Gell. *d. c. 27.* quæ originem duxit à Servio Sulpitio VI Roman. Rege. Halicarn. *d. l. lib. 4. num. 24.* in quibus per classium centurias populus divisus suffragium ferebat, ita ut suffragia colligerentur centuriatim, & quod plures centuriæ jussissent, id ratum habe-

tullio

haberet. Halic. d. n. lib. 4. Tributa: Aul. Gell. d. c. 27.
quæ originem habuit à Romulo. Halicarn. lib. 2. num. 7.
Antiq. Hist. in quibus per tribus divisus populus suffra-
gia ferebat, quæ consilium plebis quondam propriè nun-
cupata. Althuf. d. c. 33. n. 4r.

b) Hoc vocabulum dictum putat Gloss. ad §. *sed ut
nihil. 1. verb. calatis comitijs. inst. de Test. Ordin.* à Calos,
quod bonum interpretatur, quasi pro calatis comitijs le-
gendum bonis initijs vel bonis conventibus: vel καλεῖν, à
vocando. Vult. princ. inst. num. 27. de Test. Ordina-
mand. unde calendæ. Briff. 1. Formul. pag. 119. Rosin. 6. an-
tiq. 4. & servi calatores. Plaut. in Pseud. act. 4. scen. 2.
& in Rudent. act. 2. scen. 3. His comitijs tempore pacis
& otij bis in anno fecerunt testamenta. Imp. in §. *sed ut
nihil. 1. Inst. de Test. ord.* sine ulla alia solennitate ulterio-
ri, cum præsentia & autoritas populi omnem solennita-
tem superabat. per l. *judæi. 1. l. Fideli. 2. C. de his qui ad Ec-
cles. confug. hodiè Principis. l. omnium. 19. C. de Testam.
l. quod principi. 1. ff. de constitut. princ. §. sed & quod. 6. Inst.
de J. N. C. & G.*

c) Altera species dicebatur procinctu n,
quod tempore belli fiebat. Imp. in §. *sed ut nihil. 1.
inst. de Test, ordin.* Procinctum autem dictum putat
Accurs. quod fieret succinctè, ad §. *sed ut nihil. 1. in verb.
procinctum:* alij quod viri, cum ad prælium faciendum,
in aciem avocabantur Aul. Gell. d. l. 15. u. 27. olim omnes
essent cincti, nec sine nota in castris versati. Briff. lib. 2.
antiq. cap. 7. hi in prælium jam jam exituri, quum esset
incerto, an redituri, nec ne, prius testamentum condi-
derunt. per. d. §. *sed ut nihil. 1. Inst.* Theoph. ad princ. de
Test, Ord.

in defuetudinem abiisse ait Imp. *in d. §. sed ut nihil. l. 1. & Vlp. in fragm. tit. 20. §. 2.*

d.) Accessit tertia species testamentorum secund. Imp. *in d. §. sed ut nihil. l. 1. Gell. d. l. 15. c. 27.* cum interdum accidebat, ut nonnulli freti spe vitæ longioris, in eoque comitijs calatis, neque in Procinctu testati, subitaneo interim morbo correpti, intestati decederent: quare testari permissum per Æs & Libram quouis tempore tam belli quam pacis. Theoph. *in princ. de Test. ordin.* Observandum est hic, quod etiamsi Æs in propria significatione, sit peculiaris species metalli, distincta ab auro & argento per Vlp. *in §. si igitur & seq. l. pignus. 1. ff. de pignorat. act. & in §. inde queritur. l. in venditionibus. 9. ff. de contrab. empt.* antiqui tamen teste Plin. *lib. 18. c. 3. & lib. 37. cap. 3.* prius pecuniam solo ære cudi, post argento, deinde auro curarunt: unde paulatim factum est, ut qualiscunque pecunia æris appellatione comprehenderetur. Gaj. *in l. lege. aquilia. 2. ff. ad L. Aquil.* unde æs alienum, æs suum, Vlp. *in l. cedere diem. 213. §. æs alienum. 1. ff. d. V. S.* item quaestores ærarij & ipsum ærarium Paul. *in l. edict. 13. ff. de jur. fisc.* Libra idem significat quod As, Mina, Pondo, quemadmodum aliquot in locis Bud. *in lib. de Asser. probat.* hic pro bilance vel statura, juxta Gaj. *in §. ite 4. tit. filij. 6. lib. 1. inst.* accipitur: Antiquis enim Romanis as non fuit signatum sed rude, quare appendebatur libra vel ponderabatur teste Imp. *in l. aurum. 1. & seq. C. de pond. & aur. illat.* Peragebatur hæc species testamēti per emancipationem (h. e. imaginariam venditionem,) adhibitis quinque testibus, & libripende. (h. e. qui tenebat libram,) civibus Romanis puberibus presentibus, & eo, qui familiæ emptor (h. e. qui emebat) dicebatur uti loq. Imp. *in d. §. sed*

412

sed ut nihil. i. Modohoc, ut futurus defuncti successor patrimonium morituri seu testatoris emebat, his verbis: *hanc ego familiam, quæ mihi empta est hoc ære, aneaq; libra jure Quiritum meam esse aio:* Ita libram ære vel nummo percutiebat, dabatq; illud ei, à quo hereditatem exspectabat, & hoc loco pretij, quod erat signum emancipationis seu imaginariæ venditionis. Theoph. *ad d. princ. inst.* Tandem moriens ordinabat, quod post mortem fieri volebat, & dicebat familiæ emptori sive heredi, huic volo dari fundum, illi domum, alij centum solidos, juxta Theoph. *ad d. princ. inst.* Hæc species apud Romanos diutius in usu fuit, quam priores duæ, test. Imp. *in d. §. sed ut nihil. i.* ubi autem ijs visum est, quasi votum captandæ mortis inducebat, præbebatq; occasionē insidiandi vitæ venditoris, partim in usu esse desijt, Imp. *in d. §. sed ut nihil. i.* & primo quidem autoritate Imp. Constantini *in l. quoniam 15. C. de Test.*

e) Prædictæ testamentorum species jure civili tantum cognitæ fuerunt, secund. Imp. *in §. sed prædicta. 2. Inst. de Test. Ord.* Postea ex edicto prætoris forma alia testamentorum faciendorum, scil. quarta species introducta est, teste Imp. *in d. 15. sed prædicta. 2.* ut si quis testamentum septem testium signis consignari curasset, perfectum esset jure honorario, cum de jure civili signis testium opus non esset, prout loq. Imp. *in d. §. sed prædicta. 2.*

f) Paulatim cum ex usu hominum simul & constitutionum emendationibus jus civile Prætorio conjunctum & in unam utrumq; consonantiam redactum fuerit prout loquit: Imp. *in §. sed cum paulatim. 3. Inst. de Test. Ord.* factum fuit, ut testes adhiberentur: Imp. *in §. sed ut nihil,*

517
nihil. I. Inst. de Test. Ord. testamentum uno eodemque tempore fieret Imp. in d. §. 3. sed cum paulatim, uno & actionis contextu. Jct. Vlp. in §. uno contextu. 3. l. heredes. 21. ff. Qui test. fac. poss. Imp. in l. hac consultissima. 21. & in l. cum antiquitas. 28. C. de Test. nullo actu interposito, nisi ex natura testatoris vel testium necessitate, prout eleganter & exemplis hoc explicat Imp. in d. l. cum antiquitas. 28. & hac autoritate & ratione JVRIS CIVILIS, Imp. in d. §. sed cum paulatim. 3. l. constitutum. 7. tit. 19. l. 12. Tabul. quod & novissima imperij constitutione Maximil. I. de anno 1512. in Comit. Coloniens. erecta, confirmatum sub tit. Von Testamenten. s. die Form eines Testaments / ibi: Als dann desselben Tags vnd Zeit/ ohn das einige andere außwendige handlung/ oder weil/dann allein die Leibs noch halben geschehe/ vnd klein were / dar zwischen falle.

Deinde ut certus numerus, Septem scil. testes adhiberentur. Respicit hic prætor ad personas istas videl. 5. testes, libripendens & familiæ emptorem, de quibus in §. sed ut nihil. I. Inst. de Test. Ord. Emancipatione enim illa & imaginaria venditione sublata, in locum libripendens & familiæ emptoris, ut idem numerus maneret, duos substituit prout loquitur Gaj: in §. item per. 4. tit. 6. lib. 1. Inst. Vnde Imp. in §. sed cum paulatim. 3. & in §. sed hac. fin. Inst. de Test. Ord. & in l. si unus. 12. & in l. hac consultissima. 21. C. de Testam. Vlp. in l. bonorum. 3. ff. unde liberi & in l. si testamentum. 23. ff. Qui test. fac. post. & novissime Imp. Maximil. I. d. constit. tit. Von Testamenten. s. Vnd sol die Notarien auffmerckung haben / daß nach Keyserlichen Rechten / zu auffrichtung

713
tung aller / oder jeder seß gemelten Testamenten /
auff wenigst sieben Zeugen nötig sind. Item S.
die Form eines Testaments. *ibi*: daß der / so sein Testa-
ment machen wil / in Schriffe verzeichnet vnd ver-
bunden / oder allein beschloffen vnd eingewicklet
sey / von desselben Testierers / oder eines andern
Hand geschrieben / vor sieben Zeugen. Inter quos re-
ctè accipitur Notarius vel alius scribens testamentum,
quatenus quæritur de actu testandi non autem scriben-
di. Cels. in l. Domitius. 27. ff. Qui test. fac. poss. Et Maxi-
mil. I. d. l. s. vnd sollen. *ibi*: zu denen der Notarius auch
gezehle wird. Horum deficiente uno, deficit ipso ju-
re testamentum. Imp. in l. si unus. 12. C. de Testam. etiam-
si tempore pestis sit conditum. Imp. in l. casus majoris. 8.
C. de Testam. Nisi copia negaretur. Imp. in l. Et ab anti-
quis. fin. C. d. t. argm. Vlp. in l. cum res. 1. ff. de Damn. In-
fect. quam etiam sequitur Camera Imperialis, teste
Geil. 2. Pract. Observ. 118. num. 18. Et 19. Mynsing. 1. sin-
gul. observat. 96. num. 1. 2. Et seqq. Nisi statuto vel con-
suetudine numerus minueretur Imp. in l. si nõ speciali. 9. C.
de Testam. Gail. 2. Observ. 123. num. 1. 2. Et seqq. Myn-
sing. V. Observat. 20. num. 1. Et seqq. Nisi testamentum
factum esset coram Principe: Imp. in l. omnium. 19. C. de
testam. vel coram actis publicis. Imp. in d. l. omnium. 19.
item in l. sancimus. 27. C. eod. Mynsing. 6. observ. 29. num.
1. 2. 3. Et seqq. Johann. Dauth. in tract. de Testam. ad d.
l. omnium: 19. num. 2. Et seqq. Vult. Volum. 1. Consil. Mar-
purg. cons. 34. n. 6. 7. 8. Numero autem majore præfente
non deficit statim. Imp. in l. testamentum. 17. C. de Testam.

B

Vlp.

Vlp. in l. heredes. 21. ff. Qui test. fac. poss. Jul. in l. cum tabu-
 le. 7. ff. de Bonor. poss. secundum tabul. Vlp. in l. non so-
 lent. 94. ff. de R. J. quod & novissimè confirmatum per
 constit. Imp. Maximil. I. d. l. §. die Notarien. *ibi.* Demsel-
 ben nach ist zu rathen / daß zu zelten über die noth-
 türfftige anzahl der Zeugen andere mehr darzu für
 Zeugen genommen vnd gebetten / damit ob der an-
 dern etliche von rechte darzu vorworffen / erfunden /
 daß Testament dardurch nicht zu onkräfte kom-
 men möge.

II. Vt Signacula testium imponerentur. Non suf-
 ficit testes adesse, sed etiam testamentum annulo signa-
 re iubentur, per Imp. in §. sed cum paulatim. 3. instit. de
 Test. Ordin. Vlp. in l. ad testium. 22. §. si quis. 4. ff. Qui test.
 fac. poss. & quidem annulo *καεανίεα*, id est formam, in-
 sculptamq; signis imaginem habente, prout loquitur
 Vlp. in d. l. ad testium. 22. §. signum. 5. & Imp. Maximil. I.
 in d. const. d. l. §. die Form eines Testaments / *ibi.* vnd mit
 ihren gewöhnlichen Siegeln bezeichnet werde. etiam.
 omnes uno annulo, Imp. in §. possunt. 5. Inst. de Test. ord.
 Vel etiam alieno. Imp. in l. si unus. 12. C. de Testam. § in
 d. §. possunt. 5. Inst. Vlp. in §. si ab ipso. 2. l. ad testium. 22.
 ff. Qui test. fac. poss. & novissimè Maximil. I. in d. constit.
 d. l. §. **Es mögen auch ihrer einer oder mehr / so
 nicht eigen Signet hetten / eins oder mehr der andern
 Signeten sich hierin gebrauchen.** Et hæc Autoritate
 & ratione JURIS PRÆTORII. Imp. in §. sed cum
 paulatim. 3. Inst. de Testam. Ord. Quibus consentit Imp.
 Ma-

Maximil. I. *dd. ll. Tandem* ut Testator & Testes subscriberent. Testator subscribat testamentum necesse est, ut loquit: Imp. *in §. sed cum paulatim. 3. Inst. de Testam. Ord. in l. hac consultissima. 21. & in §. cum autem. 1. l. cum antiquitas. 28. C. de Testam.* in quo consensit nuperrimè Imp. Maximil. I. *in d. constit. d. l. §. die Form eines Testaments. ibi.* doch also / daß er öffentlich ansage / das solches / so er darlegt / sein Testament sey / vnd vor den Zeugen allen mie eigner Hand vnterschreibe. Si autem litteras nesciat aut ob infirmitatem corporis pingere nequeat, necesse est, ut alius ceu testis octavus subscribat. Imp. *in d. l. hac consultissima. 21. & in l. cum antiq. 28. C.* Item Imp. Maxil. I. *in d. constit. d. l. §. die form eines Testaments. ibi.* Oder wo er nicht schreiben köndt / oder als dann nicht möchte / durch eines andern achten Zeugen Hand in seinem Nahmen / vnd auff sein begehren / an einem orth vnterschreiben laß. Testes autem singuli suis manibus subscribant. Imp. *in d. §. sed cum paulatim. 3. Inst. de Testam. Ord. item in d. l. hac consultissima. 21. & in d. l. & ab antiq. fin. C. & Paul. in l. singulos. 30. ff. Qui testam. facer. poss. & Imp. Maximil. I. in d. constit. d. l. §.* durch einen jeden der sieben Zeugen zu vnterschreiben. Nisi sit locus, ubi non inveniuntur tot litterati, tum pro non litterato subscribat litteratus, teste Imp. *in d. l. & ab antiq. fin. C. vel etiam sine scriptura admittuntur. Imp. in d. l. & ab antiq.* Quod superest, rogatos & convocatos adhiberi oportet: Imp. Theod. & Valent: *in d. l. hac consultissima. 21. Vlp. in §. in testamentis: 2. l. heredes. 21. ff. Qui test. fac. poss. in Auth. rogati. C. de Testib. Cui consentit Imp. Maximil. I. in d. constit. d. l. §. die Form e*

nes Testaments. *ibi*. die dadurch sonderlich zusammen beruffen vnd gebeten. *Item in §.* Es ist auch im Testament nötig / daß die Zeugen nicht allein gebetten / sondern insonderheit zu auffrichtung des Testaments beruffen vnd genommen. *non autem coactos. Vlp. in §. sed si. fin. l. qui testamento. 20. ff. Qui testam. fac. poss. non fortuitos. Vlp. in §. in testamentis. 2. l. Heredes. 21. ff. d. t. item d. Auth. rogati. C. sed de hac re prius certioratos. Vlp. in d. §. in testamentis. 2. l. heredes. 21. & Imp. Maximil. I. in d. constit. d. l. §* Es ist: *ibi*: oder auffweinigst / so sie vngeschlichter dinge vberuffen / zugegen wehren / darzu ermahnet vnd besprochen werden. Et hæc Autoritate & ratione CONSTITUTIONVM IMPERATORVM, *Imp. d. §. sed cum Paulatim. 3. Inst. d. Test. Ord. Quibus convenit d. Constit. Maximil. I. dd. ll.*

g) Demum ne fraus ulla adhiberetur, & omnia. secundum Imperat. nōstri Justiniani Constitutionis tenorem procederent, prædictis illis constitutione quadam adjecit, ut per manus testatoris vel testium nomen heredis exprimeretur. prout ipse loq. *in §. sed bis omnibus. 4. Inst. de Testam. Ord. & in l. jubemus. 29. C. de Testam.* quam tamen necessitatem postea remittit, & voluntati testatoris liberæ subjecit: *in Novell. 119. C. quia vero. 9. ex quo desumpta Auth. & non observato. C. de Testament.*

h) Imperator noster *in §. sed cum paulatim. 3. Inst. de Testam. Ord.* formam testandi describens, eam partim ex jure civili, partim ex jure Pratorio, partim ex principum

916
cipum constitutionibus descendere asserit. Jam verò
quatenus forma ex jure civili descendit, eatenus & o-
rigo juris civilis, quatenus autem ex jure gent: eatenus
& origo juris gent: est: cum ejus juris sit origo ~~cujus~~ &
forma, test. Jacob. Mart. *Instit. Logic. lib. 6. c. 7. n. essen-*
tialis. & origo à forma, ut à qua proficiscitur separari
non possit: simul & causa sit, propter quam res est, quod
est, causa autem semper vel naturà prior sit suo effectui,
uti materia suo materiato, „test. *comm. schol. Philoso-*
phorum.

Placitum III.

Testamentorum a) species, quibus quid
voluntate defuncti rectè relinquitur, duæ jure
civili hodierno sunt cognita. PERFECTUM
b) & IMPERFECTUM c.)

Testamenti verbum simplex non autem composi-
tum, & ex accidenti esse, quod convenit ipsi rei, simul
& verbo, TESTATIO MENTIS, doctissimorum
plurimi asserunt, tam JCtorum, uti Covarr. *part. 1. n.*
1. & 2. de Testam. Alciat. *in l. taberna. 183. n. 6. & seqq. d.*
V. S. Bach. thes. 1. l. à de Testament. Anton. Matth.
in notis suis: quàm Grammaticorum, uti Vall. *lib.*
6. elegantiarum. cap. 34. Aul. Gell. *lib. 6. cap. 12.*
Noct. Attic. contra Imperatorem nostrum in princ. Inst.
de Testam. Ord. secutum magnum illum JCtum Servium
Sulpitium in lib. de Sacris detestandis 2. Aul. Gell. d. 1.
Utuntur argumento à simili sumpto, quasi mentis ratio

in alijs ejusdem productionis verbis, ut in Vestimento, Indumento, Ornamento, Calceamento, Pavimento, Alimento, &c. locum non habeat. Hisce autem ~~occurrit~~ ~~occurrit~~ Godd. in *l. nomen filiarum. 164. ff. de V. S.* quis, inquit, alius vestimentum, indumentum, ornamentum, &c. conficit? quis utitur? quis adhibet? quis unum ab altero discernit? illene qui ratione mentis præditus? qui mentis judicio se vestit, ne nudus appareat, ne ineptus, ne sine justis ornamentis Calceamentisq; prodeat, ne ædificium careat justis pavimentis? hæcne omnia mens humana invenit? effixit? distinxit? Quibus addendum discrimen inter notationem Grammaticam & Logicam: Illa deducit simpliciter vocem à voce: hæc rationem nominis ex origine: E. G. sic donationem à doni datione. Paul. in *l. senatus. 35. §. donatio. 1. ff. de donat. mort. caus.* Jus à Justitia. Vlp. in *l. juri operam. 1. ff. d. 7. §. 7.* Mutuum quod de meo fit tuum. Paul. in *§. appellata. 2. l. mutuum. 2. ff. de Reb. cred.* Novationem à nova obligatione. Vlp. in *l. novatio. 1. ff. de Novat. §. delegat.* Interdicta, quod inter duos dicantur. Imp. in *§. summa. 1. Inst. de interdict.*

b) Perfectum dicimus, quod de jure subsistit: de quo Imp. in *tot. tit. Inst. de Testament. Ord. §. in tot. tit. C. de Testament. & Jcti in tot. tit. Qui test. fac. poss. §. alibi.*

c) Imperfectum potest dici, ratione dispositionis, voluntatis, & solemnitatis. de quo, loco commodiori.

Placitum IV.

Perfectum est vel SOLENNE a) vel
MINUS

417

MINUS SOLENNE: *solenne est vel*
PAGANUM b) *vel NUNCUPATUM.*

Solenne dicitur, quod formam civilem perfectamque habet: Wesenb. *in parat. num. 7. de Testament.* à solo vel solito, quasi certa observatione constitutum. Spig. *in suo Lex. sub. l. f.*

b) Pagani dicuntur à pagis: pagus autem dicitur *ἄρος ἡν ἄρῃς*, id est, à fonte, quod plerumque circa fontes pagi vel in ejusmodi loco, ubi aqua suppeteret, locarentur. In his habitantes rustici olim in militiam conscribi solebant: Cic. *in Caton.* qui autem duntaxat agriculturæ operam dabant, à militia arcebantur, dicebantur pagani, illisq; opponebantur. Macer *in l. quadam. 14. ff. de pœn.* Scœv. *in l. miles si. 96. ff. ad L. Falcid.* Postea vero ex usu juris factum, ut omnes, qui militiæ sacramento adstricti non erant, ubicunque etiam habitabant, sive in urbibus, sive extra eas, pagani dicerentur. test. Vlp. *in §. hoc autem. 2. l. is qui. 1. ff. de serv. fugitiv.* Et *in §. hæc omnia. fin. l. filiusfam. 7. ff. de donat.* Paul. *in §. miles. fin. l. quod dicitur. 38. ff. de Test. milit.* Scœv. *in d. l. miles si. 96.* Macer: *in d. l. quadam. 14.*

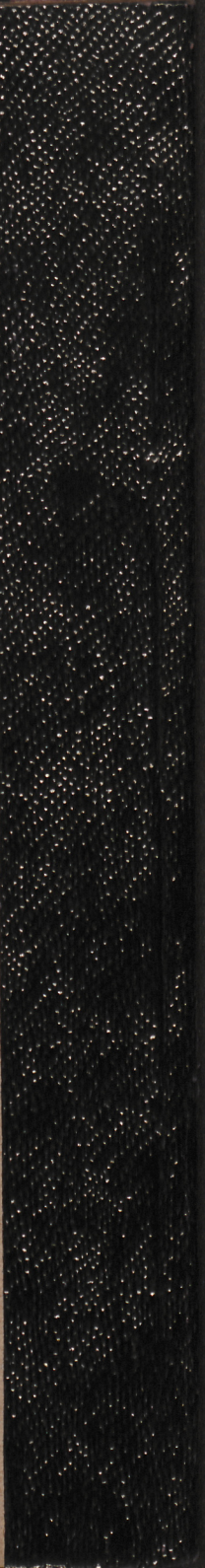
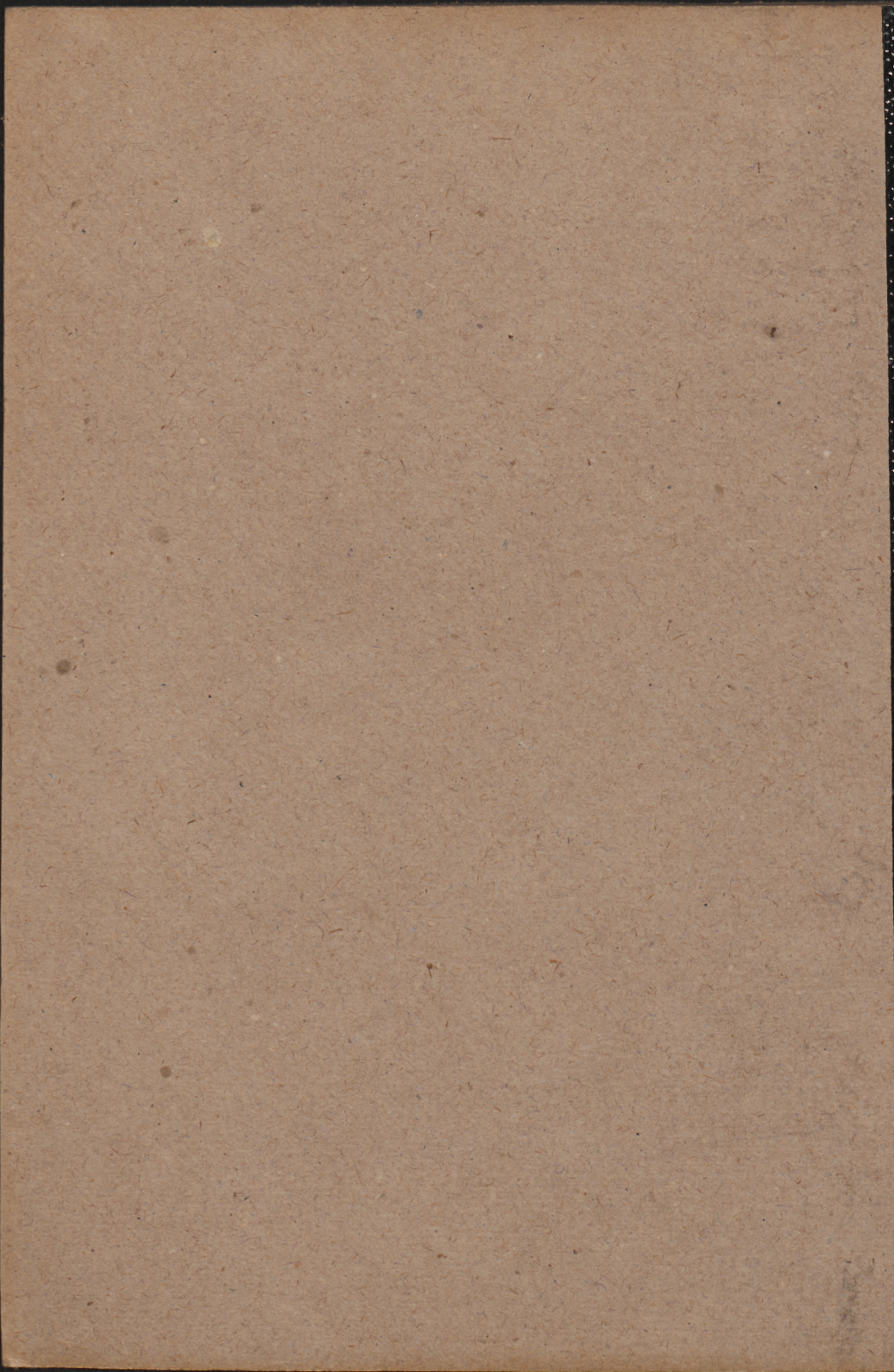
Placitum V.

Paganum definimus a) cum **Facto** *Modest:*
in l. testamentum. 1. ff. qui testat. fac. poss.
quod sit voluntatis nostræ iusta b) sententia, de eo
quod quis post mortem suam fieri velit. Hoc consistit in **FACTIONE** *vel ejus* **INFIRMATIONE.**

Johann. Bodinus *in c. 1. lib. 1. de Repb.* de vera definitione

757
nitione ita scribit: Est autem definitio nihil aliud, quam rei propositæ finis; qui nisi firmo ac stabili fundamento nititur, quæcunq̄ super extruatur, uno ruitura sunt & eodem momento. Hoc ne accidat nostræ, præsupponendū est; Jctos fere descriptionibus contentos de accuratis definitionibus non laborasse, secund. Javol. in l. omnis. 202. ff. de R. I. posse etiam restringi recepta interpretatione & explicatione doctorum virorum: Bart. Bald. Castr. Gothofr. &c. & imprimis Bart. ad d. l. Testam. 1. Jctum Modest. salvare volentis.

b) Vocabuli, inquit Bart. (justa) triplicem esse in jure usum. I. quod dicatur justum, idem ut sit ac solenne: ut cum justæ dicuntur nuptiæ in princ. Inst. de Nupt. in l. nuptia. 18. ff. de Rit. N. in §. servi. 2. l. §. servorum. 5. §. in l. 12. ff. de statu hom: Justus tutor. in l. idem fiet. 27. ff. de Test. tut. II. idem ut sit ac legitimum seu consentaneum, ut cum justam hereditatem dicimus: in §. de illo. 2. l. ea verò. 3. ff. pro socio. III. idem ut sit ac perfectum seu plenum, ut cum justam ætatem appellamus, in §. idem §. fin. l. cum filiof. 50. ff. de legat. 3. justam libertatem, in §. sed ne quidem. 3. l. qui pæna. 8. ff. de Manumiss: Hanc ultimam Bart. opinionem sequitur Bald. ad d. l. testam 1. & pro salvatione illius addit; Testamenti perfectionem esse quadruplicem, Materialem, respectu voluntatis: Substantialem, respectu institutionis heredis: Formalem, respectu solennitatum: Irrevocabilem respectu mortis testatoris & aditionis heredis. Sed varias has expositiones, si benè perpēdamus in effectu coincidere videmus: sic ut testamentum sit perfecta & plena sententia de rebus videl: omnibus deq̄ heredis institutione, sive successione in universum jus testatoris: solennis, testata videl: more & ritu solemniter legitima scil. legibus & æquitati consentanea.

**MINUS SOLENN
PAGANUM** b) vel N

Solenne dicitur, quod for-
que habet: Wesenb. *in parat.*
lo vel solito, quasi certa obse
Spig. *in suo Lex. sub. l. f.*

b) Pagani dicuntur a p
ctus *ἄγῳ τῶν ἀγῶν*, id est, a fo
circa fontes pagi vel in ejusmod
teret, locarentur. In his habi
litiā conferibi solebant: Cic
duntaxat agriculturæ operam
bantur, dicebantur pagani, illi
cer. *in l. quadam. 14. ff. de pœn.* S
ad L. Falcid. Postea vero ex usu
qui militiæ sacramento adstricti
etiam habitabant, sive in urbib
ni dicerentur. test. *Vlp. in §. h
de serv. fugitiv. Et in §. hac omni
donat. Paul. in §. miles. fin. l. q
milit. Scœv. in d. l. miles si. 95. N*

Placitum

Paganum definimus a)
in l. testamentum. i. ff. e
quod sit voluntatis nostra in
quod quis post mortem suam
sistit in **F A C T I O N E** v
T I O N E.

Johann. Bodinus *in c. 1. lib.*

ne est vel
ATUM.

perfectam
tament. a fo
onstitutum.

is autem di-
plerumque,
aqua suppe-
i olim in mi-
qui autem
militia arce-
bantur. Ma-
iles si. 96. ff.
n, ut omnes,
ubicunque
a eas, paga-
l. is qui. 1. ff.
fam. 7. ff. de
8. ff. de Test.
quadam. 14.

Modest:
fac. poss.

entia, de eo

Hoc con-
F I R M A

de vera defi-
nitio

the scale towards document